

RAMOWY PLAN PRACY – ETYKA

KLASY I–III

ROK SZKOLNY 2026/2027

Szkoła Podstawowa nr 13 im. Lucjana Cyłkowskiego w Gdyni

Nauczyciel: Dorota Frąszczak

Program stanowiący podstawę planowania pracy

Plan opracowano w oparciu o program nauczania etyki Anny Ziemskiej i Łukasza Malinowskiego „Ludzkie ścieżki. Kompleksowy program nauczania etyki na II, III i IV poziomie edukacyjnym”, z uwzględnieniem podstaw programowych właściwych dla uczniów objętych zajęciami w roku szkolnym 2026/2027.

Ramowy plan pracy porządkuje i uzupełnia sposób realizacji programu odpowiednio do aktualnych wymagań programowych oraz organizacji zajęć.

Założenia ramowego planu pracy

Zajęcia etyki prowadzone są w grupie międzyoddziałowej i międzyrocznikowej obejmującej uczniów klas I–III. Zakres i stopień pogłębienia treści, metody i formy pracy oraz stawiane uczniom wymagania są dostosowywane do ich wieku, możliwości i indywidualnych potrzeb oraz do podstawy programowej właściwej dla danego ucznia.

W pracy wykorzystywane są różnorodne, dostosowane do wieku uczniów metody i materiały, w szczególności rozmowa i dyskusja, teksty literackie i inne teksty kultury, gry i zabawy, działania twórcze i plastyczne, drama, praca indywidualna, w parach i w grupach oraz działania projektowe.

Cele ogólne

Celem zajęć etyki jest:

1. rozwijanie zdolności do refleksji nad własnym postępowaniem, postępowaniem innych osób oraz problemami o charakterze etycznym;
2. rozwijanie wrażliwości na wartości oraz odpowiedzialności za własne wybory i ich konsekwencje;
3. rozwijanie samodzielnego myślenia, formułowania własnego stanowiska i podejmowania prób jego uzasadniania;
4. rozwijanie umiejętności prowadzenia dialogu, słuchania innych, współpracy i odnoszenia się do różnych stanowisk;
5. tworzenie warunków do poznawania siebie, własnych potrzeb, emocji, możliwości i relacji z innymi;
6. rozwijanie szacunku i troski o siebie, innych ludzi, zwierzęta i środowisko przyrodnicze.

Przewidywane osiągnięcia ucznia

Uczeń, odpowiednio do swojego wieku, możliwości i etapu rozwoju:

1. rozpoznaje w prostych sytuacjach problemy o charakterze etycznym i podejmuje refleksję nad możliwymi sposobami postępowania;
2. rozpoznaje podstawowe wartości i odnosi je do sytuacji życia codziennego oraz poznawanych tekstów kultury;
3. formułuje własne stanowisko i odpowiednio do swoich możliwości podejmuje próbę jego uzasadnienia;
4. słucha innych osób, dostrzega różne punkty widzenia i uczestniczy w rozmowie o omawianych problemach;
5. dostrzega związki między wyborem, działaniem, jego konsekwencjami i odpowiedzialnością;
6. podejmuje refleksję nad sobą, relacjami z innymi oraz odpowiedzialnością wobec ludzi, zwierząt i środowiska.

Ramowy rozkład treści

Kolejność obszarów i zagadnień ma charakter orientacyjny. Zakres, kolejność i czas ich realizacji są dostosowywane do wieku, możliwości, potrzeb i zainteresowań uczniów oraz sytuacji pojawiających się w toku zajęć. Poszczególne zagadnienia mogą być łączone, rozwijane i podejmowane ponownie w różnych kontekstach.

1. Poznajemy się i poznajemy etykę

- Poznajmy się!
- Czym zajmuje się etyka?
- Czy wszystko, co nam się podoba, jest dobre?

2. Ja – kim jestem?

- Co nas łączy, a co nas dzieli?
- Każdy jest wyjątkowy! – co to znaczy?
- O ziarenku, czyli jakie drzemią w nas moce.
- Czy każdy ma jakiś talent?
- Nasze pasje i zainteresowania.
- Nasze mocne i słabe strony.

3. Ja i moja rodzina

- Moje miejsce w rodzinie.
- Opowiadamy historie rodzinne.
- „Grunto to rodzina”, czyli co dają nam nasi bliscy.
- Problemy w rodzinie – jak sobie z nimi radzić.

4. Ja i moje uczucia

- W świecie robotów – jak wyglądałby świat bez uczuć.
- Czy wszystkie uczucia są nam potrzebne?

- Jak radzić sobie z trudnymi uczuciami.

5. Ja i czas mojego życia

- Słodki smak... dzieciństwa.
- Już chcę być dorosły!
- Szanuj starszych! – ale dlaczego?

6. Ja i inni

- Przyjaciel – kto to taki?
- Różne oblicza miłości – miłość, zakochanie, przyjaźń.
- O samotności.
- Czy zawsze trzeba zgadzać się z innymi?
- Czy większość ma zawsze rację?

7. Dobro, wybory i odpowiedzialność

- „Kłopoty Tymona”, czyli skąd mamy wiedzieć, jak postępować?
- Czy wilk jest winien?

8. Ja i moje zdrowie

- „Potarganiec”, czyli dlaczego higiena jest ważna.
- W zdrowym ciele zdrowy duch.
- Gdy dotyka nas choroba...
- Być uzależnionym – co to znaczy i co robić?

9. Ja i najbliższe środowisko przyrodnicze

- Jakież piękny jest świat!
- Największe wyzwania ekologiczne współczesnego świata.
- Ratujmy planetę!

10. Ja i zwierzęta

- Nasze zwierzęta domowe.
- Opowieść o świętym Franciszku.
- Odpowiedzialność i szacunek wobec zwierząt.

11. Ja i wielki świat

- Prawa dziecka.
- Co można, a co trzeba?
- Problemy dzieci na całym świecie.
- O Januszu Korczaku.

Zasady oceniania

1. Założenia ogólne

Ocenianie na zajęciach etyki służy rozpoznawaniu poziomu i postępów ucznia w zakresie wiadomości i umiejętności wynikających z realizowanego programu i właściwej dla ucznia podstawy programowej, a także wspieraniu jego dalszego rozwoju.

Ocenie nie podlegają przekonania, światopogląd ani osobiste poglądy ucznia. Odmienność stanowiska ucznia nie wpływa na ocenę, jeżeli potrafi on przedstawić je w sposób adekwatny do swoich możliwości, podejmuje próbę jego uzasadnienia oraz uczestniczy w analizie rozważanego problemu.

Przedmiotem oceniania nie są cechy osobowości ucznia, w szczególności jego śmiałość, spontaniczność ani łatwość publicznego wypowiedzania się.

2. Co podlega ocenie

Ocenie podlegają przede wszystkim:

1. rozumienie omawianych zagadnień i problemów etycznych;
2. dostrzeganie problemów i różnych sposobów ich rozumienia;
3. formułowanie własnego stanowiska i podejmowanie prób jego uzasadnienia;
4. posługiwanie się poznanymi pojęciami i odwoływanie się do omawianych wartości;
5. wykorzystywanie poznanych wiadomości i umiejętności podczas wykonywania zadań i podejmowania działań;
6. postępy ucznia w zakresie rozwijanych wiadomości i umiejętności.

3. Sposoby rozpoznawania osiągnięć ucznia

Osiągnięcia i postępy ucznia są rozpoznawane systematycznie w toku zajęć, przede wszystkim na podstawie obserwacji jego pracy i sposobu podejmowania problemów.

Uczeń może prezentować swoje wiadomości, umiejętności i sposób rozumowania w różnych formach, odpowiednich do charakteru zajęć oraz jego wieku i indywidualnych możliwości, m.in. poprzez wypowiedź ustną, rozmowę i dyskusję, pracę z tekstem lub innym materiałem, wykonanie zadania, pracę twórczą, plastyczną lub projektową, udział w dramie, grze lub pracy zespołowej.

Udział w dyskusji nie jest utożsamiany z częstotliwością zabierania głosu. Przy ocenianiu uwzględnia się także inne sposoby prezentowania przez ucznia jego rozumienia zagadnienia i osiągnięć.

Nauczyciel przekazuje uczniom na bieżąco ustną informację zwrotną dotyczącą ich pracy i postępów.

Oceny bieżące mogą odnosić się zarówno do określonej aktywności lub zadania, jak i podsumowywać pracę ucznia oraz rozpoznane osiągnięcia w dłuższym okresie lub w ramach realizowanego bloku tematycznego.

4. Dostosowanie wymagań

Wymagania edukacyjne oraz sposoby rozpoznawania i prezentowania osiągnięć dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Przy ocenianiu uwzględnia się wiek ucznia, jego możliwości, indywidualne tempo rozwoju i postępy w nabywaniu wiadomości i umiejętności.

5. Kryteria ocen

Stopień celujący – 6

Uczeń z dużą samodzielnością i zaangażowaniem podejmuje omawiane problemy, formułuje własne stanowisko i potrafi je uzasadnić. Dostrzega różne możliwości rozumienia problemu i wykorzystuje poznane wiadomości i pojęcia.

Stopień bardzo dobry – 5

Uczeń z zaangażowaniem pracuje podczas zajęć, rozumie omawiane problemy, przedstawia własne stanowisko i zazwyczaj potrafi je uzasadnić. Wykorzystuje poznane wiadomości i pojęcia.

Stopień dobry – 4

Uczeń uczestniczy w pracy podczas zajęć, rozumie podstawowe problemy, przedstawia własne stanowisko i podejmuje próby jego uzasadnienia. W razie potrzeby korzysta z niewielkiego wsparcia nauczyciela.

Stopień dostateczny – 3

Uczeń podejmuje pracę podczas zajęć i przy wsparciu nauczyciela rozpoznaje podstawowe problemy, przedstawia swoje stanowisko i wykonuje związane z nimi zadania.

Stopień dopuszczający – 2

Uczeń w ograniczonym zakresie podejmuje pracę i przy znacznym wsparciu nauczyciela wykonuje proste zadania pozwalające wykazać podstawowe rozumienie omawianych zagadnień.

Stopień niedostateczny – 1

Uczeń nie podejmuje pracy w stopniu pozwalającym wykazać podstawowe osiągnięcia, również mimo udzielanego wsparcia.

6. Samoocena i ustalanie oceny klasyfikacyjnej

Ważnym elementem oceniania jest samoocena ucznia oraz refleksja nad własną pracą, osiągnięciami i postępami.

Przed ustaleniem śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej nauczyciel przeprowadza z uczniem indywidualną rozmowę podsumowującą. Uczeń ma możliwość zastanowienia się nad swoim udziałem w zajęciach, tym, czego się nauczył i co było dla niego ważne, zmianami i postępami, które dostrzega w swojej pracy, oraz obszarami, nad którymi chciałby dalej pracować.

W ramach samooceny uczeń może zaproponować stopień, który jego zdaniem odpowiada jego osiągnięciom i postępom, oraz uzasadnić swoją propozycję.

Samoocena ucznia jest uwzględniana w procesie oceniania, jednak śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną ustala nauczyciel.

Ocena klasyfikacyjna jest ustalana na podstawie osiągnięć i postępów ucznia rozpoznawanych w toku całego okresu klasyfikacyjnego, z uwzględnieniem jego indywidualnych możliwości oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego programu i właściwej podstawy programowej.